

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ปรัชญาการเมืองของเทียนวรรณ

ชื่อผู้เขียน

นายโอม มาฟู

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาปรัชญา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. สิทธิ บุตรอินทร์ ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร. ประมวล เ็น่งจันทร์ กรรมการ

อาจารย์ พิระพล คดบัว กรรมการ

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายในการศึกษาวิเคราะห์งานเขียนของเทียนวรรณ ครั้งนี้ เพื่อศึกษาถึงแนวคิดทางด้านปรัชญาการเมืองของท่าน ซึ่งถือได้ว่าเป็นนักปรัชญาไทยท่านหนึ่งที่เสนอแนวคิดทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และจริยธรรมทางการเมือง ซึ่งในขณะนั้นแนวคิดทางด้านการเมืองของเทียนวรรณถูกมองข้ามความสำคัญไป แต่กลับเป็นที่สนใจของนักคิดไทยในสมัยต่อมา

จากการศึกษาวิเคราะห์นี้พบว่า วัฒนธรรมทางการเมืองของไทยสมัยก่อนเป็นการผสมผสานกันระหว่างแนวคิดของพุทธศาสนา กับแนวคิดของพราหมณ์ โดยเน้นแนวคิดของพราหมณ์เป็นส่วนใหญ่ ต่อมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย แนวคิดทางพุทธศาสนาเริ่มอิทธิพลมากขึ้น และมีการพัฒนาด้านความคิดทางการเมืองมาเรื่อยๆ และต่อมาแนวคิดทางตะวันตกเริ่มแพร่เข้ามาเรื่อยๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสมัยที่เทียนวรรณมีชีวิตอยู่ (รัชกาลที่ 4- รัชกาลที่ 5) ไทยจึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ระเบียบและนโยบายต่าง ๆ ทางด้านการเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบ้านเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป แต่การเปลี่ยนแปลงนั้นนับเป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อความคล่องตัวในการทำงานและเพื่อชนชั้นปกครองเท่านั้น สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนยังเหมือนเดิม

ดังนั้นจากสภาพการณ์บ้านเมืองในตอนนั้น บวกกับประสบการณ์ทางด้านสังคม การเมืองของเทียนวรรณ จึงผลักดันให้เทียนวรรณเสนอแนวคิดทางด้านปรัชญาการเมืองออกมา ซึ่งถือว่าเป็นแนวคิดแบบประชาธิปไตยของเทียนวรรณเอง ซึ่งอำนาจสูงสุดยังอยู่ที่พระมหากษัตริย์ แต่พระมหากษัตริย์ต้องอยู่ภายใต้คณิศรราชธรรมอย่างเคร่งครัด

อีกทั้งเทียนวรรณยังเห็นว่า ประเทศชาติจะเจริญได้ ประชาชนจะต้องมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความสงบสุขในสังคม รัฐจะต้องให้ความอิสระ ให้สิทธิ เสรีภาพแก่ประชาชนมากขึ้น รวมทั้ง ความยุติธรรมในสังคม และประชาชนจะต้องมีคุณธรรมพื้นฐานอีกด้วย

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ปรัชญาการเมืองของเทียนวรรณเป็นปรัชญาแบบประชาธิปไตย ในแบบฉบับของเทียนวรรณเอง โดยการผสมผสานแนวคิดแบบดั้งเดิม ซึ่งก็คือแนวคิดของพราหมณ์ กับแนวคิดของพุทธศาสนา โดยเน้นแนวคิดทางพุทธศาสนามากขึ้น ผสมผสานกับแนวคิดทางปรัชญา ตะวันตก ซึ่งแนวคิดเช่นนี้ เป็นแนวคิดที่อยู่ในสายกลาง โดยมีได้เอนเอียงไปเป็นแบบแนวคิดใด แนวคิดหนึ่งถือ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาแนวคิดทางการเมืองของไทยในสมัยต่อมา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

the way to adaption, adjustment and improvement, utmost for her survival, almost all of content and context of political culture were to maintain her status quo—the middle way. All this political improvement was exercised not for the good, welfare and well-being of the common people, but rather for the people of high class position.

Tienwan was severely experiencing all possible socio-political events and became realized that the best way to solve all this problem was by holding in political philosophy which promoted democratic system under the Monarchism, in which the King as the government exercised his sovereignty according to Dhamma-dasabidharajaddhamma, meaning the Ten Royal Virtues for Kingship.

According to Tienwan, the stability, prosperity, peace, welfare and well-being of the people—all this including liberty and human rights should be the ultimate aims of political efforts, in which the people, ranking from the rulers to the common, were fully qualified with virtues and fulfilling their responsible duties.

In short, the political concept introduced by Tienwan to Thai thought manifests a dialectical approach employed by a Thai Thinker named Tienwan to interpret and explain some possibility for the integration of Thai traditional principle based on Brahmanism and Buddhism and partially Western logic of politics, for the sake of Thailand's development of political culture.